

Lekárske nálezy

⚠ Upozornenie:

Tento materiál má výlučne informatívny charakter a slúži ako praktická pomôcka pre rodičov / opatrovateľov / osoby so ZZ (nie je právnym ani sociálnym poradenstvom). Obsah vychádza z aktuálne platnej právnej úpravy a metodických usmernení k integrovanej posudkovej činnosti. Finálne rozhodnutie o tom, na aký stupeň odkázanosti má osoba nárok a ktoré kompenzácie dostane, prináleží výlučne príslušnému ÚPSVR na základe individuálneho posúdenia konkrétneho prípadu.

Účel lekárskych náleзов

Lekárske nálezy sú jedným z hlavných podkladov pri vypracovaní IP a sú **klúčové pre posúdenie zdravotného stavu a jeho funkčných dôsledkov**.

V integrovanej posudkovej činnosti sa **nehodnotí len samotná diagnóza**, ale najmä jej vplyv na každodenné fungovanie človeka. **Uplatňuje sa bio-psycho-sociálny model zdravia**, ktorý sleduje, **ako zdravotný stav obmedzuje bežné činnosti a fungovanie v prirodzenom prostredí**. Kvalita lekárskych náleзов je preto mimoriadne dôležitá. Posudkový lekár posudzovanú osobu spravidla osobne nevidí a vychádza najmä z predloženej zdravotnej dokumentácie.

Nález by mal obsahovať nielen diagnózu, ale aj opis funkčných dôsledkov, rozsahu obmedzení a potreby pomoci pri každodenných činnostiach. Čím presnejší je opis reálneho dopadu zdravotného stavu, tým presnejším podkladom je pre určenie stupňa odkázanosti (I. až V.) a návrh vhodných kompenzácií a služieb.

Požiadavky na lekárske nálezy

1. Aktuálnosť náleзов

Lekársky nález alebo odborný nález špecialistu nesmie byť v deň začatia konania starší ako **6 mesiacov**.

Vzor [lekárskeho náleзу](#)

Výnimky: napr. genetický nález, chronické stavy bez predpokladu zmeny, alebo iné prípady podľa [§ 5 ods. 3 písm. c\) vyhlášky č. 51/2025 Z. z.](#)

✦ **Tip:** Ak ide o chronické ochorenie s trvalým poškodením, kde sa nepredpokladá zmena, posudkový lekár môže vychádzať aj zo starších náleзов.

V takom prípade je veľmi užitočné, keď v lekárskom náleze lekár – špecialista stručne uvedie napr.: „*Stav je chronický, stabilizovaný a funkčné dôsledky sú nemenné.*“ – nejde o pokyn, ale o odporúčanie, ktoré môže uľahčiť posudzovanie a znížiť potrebu dopĺňania podkladov.

2. Jednotnosť lekárskych náleзов

Ak je nesúlad medzi lekárskymi nálezmi, ÚPSVR sa môže prikloniť k lepšiemu hodnoteniu zdravotného stavu posudzovanej osoby. Preto je dôležité, aby nálezy od rôznych špecialistov čo najvernejšie odrážali aktuálny stav pacienta.

3. Klinický a funkčný opis

Nález by mal obsahovať viac než len diagnózu, ale aj:

- **Opis bariér v živote** – ako diagnóza ovplyvňuje mobilitu, orientáciu, komunikáciu a sebaobsluhu
- **Prognózu zdravotného stavu** – pre posudzovanie je nápomocné, keď lekár v náleze uvádza, či ide o:
 - stabilizovaný stav
 - progresívne ochorenie
 - stav s možnosťou zlepšenia pri liečbe alebo rehabilitácii

☞ **Príklad zápisu:** „Ide o chronický zdravotný stav s trvalým funkčným deficitom, bez predpokladu významného zlepšenia.“ – takéto informácie sú dôležité pri posudzovaní a rozhodovaní o potrebe pravidelného prehodnocovania zdravotného stavu.

- **Konkrétne oblasti funkčnosti**

Pri vyplňovaní **lekárskeho nálezu** je dôležité, aby boli **funkčné obmedzenia pacienta popísané odborne a presne. S využitím vzoru lekárskeho nálezu lekár odborne popíše funkčné obmedzenia pacienta, napr.:**

- **Pohyb a orientácia:** chôdza, rovnováha, potreba pomôcok (barle, chodítko)
- **Sebaobsluha a hygiena:** kúpanie, obliekanie, stravovanie
- **Komunikácia:** počutie, reč, porozumenie inštrukcií
- **Kognícia a učenie:** schopnosť sústrediť sa, naučiť sa nové veci, orientácia v prostredí
- **Potreba dohľadu a pomoci:** kedy je nevyhnutná asistancia, kedy celodenný dohľad
- **Bariéry a prostredie:** nedostupnosť, nutnosť pomôcok, dopravné obmedzenia

☞ **Príklad zápisu** pre Diagnózu G80 (Detská mozgová obrna): „Výrazne obmedzený jemný úchop a koordinácia prstov (znížený rozsah pohybov, difúzna slabosť svalov predlaktia a ruky), ktorá obmedzuje vykonávanie komplexnejších motorických úloh.“

Laicky: Ruka má slabší úchop a horšiu koordináciu, čo výrazne sťažuje bežné úkony (napr. manipuláciu s príborom, zapínanie gombíkov).

4. Komplexný opis zdravotného stavu

Všeobecný lekár (u detí pediater) by mal zhrnúť všetky ochorenia dieťaťa/osoby so ZZ **do jedného súhrnného nálezu** – vrátane komorbidít a sprievodných diagnóz, bez ohľadu na primárne ochorenie.

- Nález vychádza zo zdravotnej dokumentácie a nálezov od špecialistov a poskytuje celkový obraz o zdravotnom stave.
- Súhrnný nález je vhodné doplniť aj samotnými lekárskymi nálezmi od špecialistov.

⚠ **Upozornenie:** Ak nemáte k dispozícii súhrnný nález od všeobecného lekára, odporúčame priložiť k žiadosti o IP všetky aktuálne lekárske nálezy od špecialistov (napr. neurológ, ortopéd, kardiológ).

✦ **Tip:** Zároveň môžete v žiadosti požiadať o osobnú účasť pri lekárskej posudkovej činnosti, kde zdravotný stav a funkčné dopady bližšie vysvetlíte.

i Dôležitá informácia: Posudkový lekár pri rozhodovaní zohľadňuje všetky diagnózy a ich kumulatívny (spoločný) vplyv na funkčnosť dieťaťa/osoby so ZZ v súlade s [metodikou lekárskej posudkovej činnosti](#).